

15. B Ö L Ü M

Asılsız Cinsel İstismar Kararında Adli Görüşmenin Önemi: Olgu Sunumu

Tuğçe KOCA YAVUZ¹

Necmi ÇEKİN²

Mete Korkut GÜLMEN³

Giriş

İstismara dair kesin ve objektif kanıtların bulunduğu çocuk cinsel istismarı vakaları, kuraldan çok istisnadır. Tipik olarak, görgü tanığı yoktur ve doğrulanmış vakaların sadece %15’inde fiziksel kanıt bulunur (1). Tıbbi kanıt mevcut olsa bile, nadiren belirli failin kimliğini tespit eder niteliktedir. Bu nedenle, bir itiraf alınmadıkça, cinsel istismarın kim tarafından işlendiğinin belirlenmesi, büyük ölçüde çocuğun ifadelerine bağlıdır. Değerlendirici, çocuğun davranışsal ve duygusal durumu ve çocuğun ve şüpheli failin etkileşimi gibi bir dizi başka faktörü göz önünde bulundurabilir, ancak pratikte istismar iddiasının ispatı tipik olarak değerlendiricinin çocuğun ifadelerinin geçerliliği ve doğruluğu hakkındaki kanaatine bağlıdır. Bu nedenle, çocukların ve ergenlerin cinsel istismara ilişkin yanlış iddialarda bulunma sıklığı son derece yasal ve klinik önem taşımaktadır (2).

Çocuğun cinsel istismarına yönelik asılsız bildirimlerin sıklığı azımsanamayacak bir orandır. Çocuk istismarı kliniklerine sevklerin %2-8’inin asılsız bildirimler olduğu saptanmıştır (3,4). Bu oran 6 yaşın altındaki çocuklar için %2, ergenlerde %8 oranında olarak belirlenmiştir (2). Boşanma ve çocuğun velayetine ilişkin anlaşmazlık gibi durumlarda; bir ebeveynin, istismar şüphesini uyandırarak çocuğun yaşam durumunu veya diğer ebeveyn ve akrabaların çocuğa erişimini manipüle etmeye çalışabilmesi nedeniyle bu oranın %35-55 gibi daha yüksek oranlara ulaştığı bildirilmiştir (5,6).

Bir çocuğun istismar bildiriminin geçerliliğini değerlendirmek için bir dizi kılavuz sunulmuştur (7-13). Yaklaşık son 40 yıldır yapılan çalışmalarla çocukların cinsel istismarına ilişkin gerçek dışı raporların görülme sıklığı ve niteliğine ışık tutulmaya çalışılmıştır (2). Peters (1979), bu tür araştırmalardan en eskilerinden birinde, cinsel taciz veya saldırı iddialarının ar-

¹ Arş. Gör. Dr., Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp AD, tugcekoca02@gmail.com

² Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp AD - Adli Tıp Kurumu Adana Grup Başkanlığı, ncekin@gmail.com

³ Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp AD, mete.gulmen@gmail.com

Akut durumlarda ya da çocuğun kendiliğinden söyledikleri son derece güvenilirdir. Ancak uzayan sorgulamalarla elde edilmiş bilgilere ihtiyatla yaklaşılmalıdır. Bu çocuklarla yapılan görüşmelerde boşluk doldurmalar, beklenene göre cevaplar, hatta hayatın doğal akışına uymayacak-gerçekle bağdaşmayacak cevaplar dikkat çekicidir. Olgumuzda da göbeğe kadar sokulan hatta ağızdan çıkan oklava söz konusudur.

Sonuç

Adli Tıp uygulamalarında bir cinsel istismar olgusunu ortaya koyabilmek kadar asılsız bir olguyu ayırt edebilmek de önemlidir. Bu nedenle çocukla yapılan görüşmenin ilgili uzmanların bir arada olduğu, çocuk merkezli bir yaklaşımla gerçekleştirilmesi ve çocuktan alınan öykünün güvenilirliğinin en üst düzeye çıkarılması gerekmektedir.

Kaynaklar

- Kerns DL. Medical assessment of child sexual abuse. Sexually abused children and their families. 1981;129-141.
- Everson MD, Boat BW. False allegations of sexual abuse by children and adolescents. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry. 1989;28(2):230-235.
- Jones DP, McGraw JM. Reliable and fictitious accounts of sexual abuse to children. Journal of Interpersonal Violence. 1987;2(1):27-45.
- Fallon B, Van Wert M, Trocmé N, MacLaurin B, Sinha V, Lefebvre R, Rha W. Ontario incidence study of reported child abuse and neglect 2013. Canadian Child Welfare Research Portal. 2015.
- Green AH. True and false allegations of sexual abuse in child custody disputes. Journal of the American Academy of Child Psychiatry. 1986;25(4):449-456.
- Benedek EP, Schetky DH. Allegations of sexual abuse in child custody cases. In Annual Meeting of the American Academy of Psychiatry and the Law, Nassau, Bahamas. October 1984.
- Sgroi SM, Porter FS, Blick LC. Validation of child sexual abuse. Handbook of clinical intervention in child sexual abuse. 1982:39-79.
- Weiss EH. Incest accusation: assessing credibility. The Journal of Psychiatry & Law. 1983;11(3):305-317.
- Faller KC. Is the child victim of sexual abuse telling the truth? Child Abuse Negl. 1984;8:473-481.
- deYoung M. A conceptual model for judging the truthfulness of a young child's allegation of sexual abuse. Am. J. Orthopsychiatry. 1968;4:550-559.
- Benedek EP, Schetky DH. Problems in validating allegations of sexual abuse. Part I: Factors affecting perception and recall of events. J. Am. Acad. Child Adolesc. Psychiatry. 1987;6:912-915.
- Benedek EP, Schetky DH. Problems in validating allegations of sexual abuse. Part 2: Clinical evaluation. J. Am. Acad. Child Adolesc. Psychiatry. 1987;6:916-921.
- Jones DPH, McGraw JM. Reliable and fictitious accounts of sexual abuse of children. Journal of Interpersonal Violence. 1987;2:27-45.
- Peters JJ. Children who are victims of sexual assault and the psychology of offenders. Am. J. Psychother. 1979;30:399-421.
- Mikkelsen EJ, Gutheil TG, Emens M. False sexual-abuse allegations by children and adolescents: Contextual factors and clinical subtypes. American journal of psychotherapy. 1992;46(4):556-570.
- Finkelhor D. Child Sexual Abuse. UK, Ashgate Publishing. 1997.
- Craig RA, Scheibe R, Raskin DC, Kircher JC, Dodd DH. Interviewer questions and content analysis of children's statements of sexual abuse. Applied Developmental Science. 1999;3(2):77-85.
- Lamb ME, Sternberg KJ, Esplin PW, Hershkowitz I, Orbach Y. Assessing the credibility of children's allegations of sexual abuse: A survey of recent research. Learning and Individual Differences. 1997;9(2):175-194.
- Polat O. Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı-Tanımlar. Ankara, Seçkin Yayıncılık. 2007:59-290.
- Yıldız M. Sanrılı (paranoid) bozukluk. Psikiyatri Temel Kitabı. 2007;2:227-232.
- Brown T. Fathers and child abuse allegations in the context of parental separation and divorce. Family Court Review. 2003;41(3):367-380.
- Ayşegül Yolga Tahiroğlu, Ayşe Avcı, Necmi Çekin, Erbuğ Keskin, Nurdan Evliyaoğlu, Gonca Gül Çelik, Canan Kuygun Karıcı. Çocuk Cinsel İstismarı Asılsız Bildirimi: Annenin Ruhsal Bozukluğu ile İlgili Beş Olgu. Yeni Symposium Psikiyatri, Nöroloji ve Davranış Bilimleri Dergisi. 2016.
- Lipian MS, Mills MJ, Brantman A. Assessing the verity of children's allegations of abuse: A psychiatric overview. International journal of law and psychiatry. 2004;27(3):249-263.
- Borke H. Piaget's mountains revisited: Changes in the egocentric landscape. Developmental Psychology. 1975;11(2):240.
- Bruck M, Ceci SJ. The suggestibility of children's memory. Annual review of psychology. 1999;50(1):419-439.
- Meadow R. False allegations of abuse and Munchausen syndrome by proxy. Archives of disease in childhood. 1993;68(4):444-447.